

Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne Vliegbasis
Leeuwarden

postbus.rvb.omgevingsmanagement@rijksoverheid.nl

Datum 20 april 2026
Betreft Activatie SID LW1B vertrekprocedure

Geachte leden van de Commissie Overleg en Voorlichting Milieuhygiëne Vliegbasis
Leeuwarden,

in het kader van het 'Wijzigingsproces luchtruim en vliegprocedures' stuur ik u
deze brief. Ik verzoek u om deze brief in het kader van het participatietraject te
behandelen bij de volgende vergadering van de Commissie Overleg en Voorlichting
Milieuhygiëne Vliegbasis Leeuwarden.

Vliegbasis Leeuwarden is al geruime tijd bezig met het herzien van de vliegroutes
en procedures om de geluidshinder voor de omgeving zo laag mogelijk te houden.
Dit is voor de vliegbasis belangrijk aangezien zij ook een onderdeel is van de
samenleving. Samen met de auditcommissie heb ik gekeken naar diverse
oplossingen, waarvan enkele reeds binnen bestaande procedures zijn
geïmplementeerd.

Een oplossing om de geluidsdruk in bepaalde gebieden te reduceren is de activatie
van een (additionele) tweede vertrekprocedure in zuidwestelijke richting, de
zogenoemde *Standard Instrument Departure (SID) LW1B*. Hiermee kan de vliegbasis
wisselen tussen verschillende vertekroutes en wordt met name de druk op de
contour bij Deinum verminderd. Zie bijlage A voor de uitleg van deze route.

In september 2023 hebben de vliegers deze route samen met de auditcommissie
en het NLR een aantal keren getest. Hieruit bleek dat de route een reductie in het
geluid gaf bij Marsum, Deinum en Engelum. Bij Menaam leidde de nieuwe route
voor meer geluid doordat de vliegtuigen dichter langs het dorp vlogen.

Het voordeel van twee vertrekprocedures is dat het vliegverkeer niet altijd
dezelfde route gebruikt en dat hierdoor het geluid meer wordt verspreid in de
omgeving. De (additionele) tweede vertrekprocedure is dan ook geen vervanging
voor de *SID LW1*, de huidige vertrekprocedure, maar een aanvulling hierop. De
extra procedure past volledig binnen de bestaande contour als beschreven in het
luchthavenbesluit vliegbasis Leeuwarden.

Datum
20 april 2026

Onze referentie
CLRS2026003803

Daarnaast is de vliegbasis recent begonnen om bij de bestaande vertrekprocedure *SID LW1* langer rechtuit te blijven vliegen tot na Dronrijp om vervolgens pas de bocht naar de noordelijke oefengebieden te maken. Met deze aanpassing reduceert de vliegbasis aantoonbaar het geluid bij Menaam en Dronrijp. De vliegbasis is voornemens om dit ook bij de *SID LW1B* toe te passen waarbij de verwachting is dat dit tot een vergelijkbaar positief resultaat leidt.

Tot slot wil ik graag opmerken dat voor de getraindheid van de vliegers beide vertrekprocedures *SID LW1* of *SID LW1B* geschikt zijn, maar voor de omgeving kan dit meer lucht bieden. Vandaar dat ik een handreiking naar de omgeving wil doen om hier samen naar te kijken om zodoende de juiste verdeling te krijgen.

Alles afwegende en kijkende naar de voordelen voor zowel de omgeving als de vliegbasis, ben ik voornemens om de *SID LW1B* vertrekprocedure te activeren.

De Commandant Air Combat Command CLRS

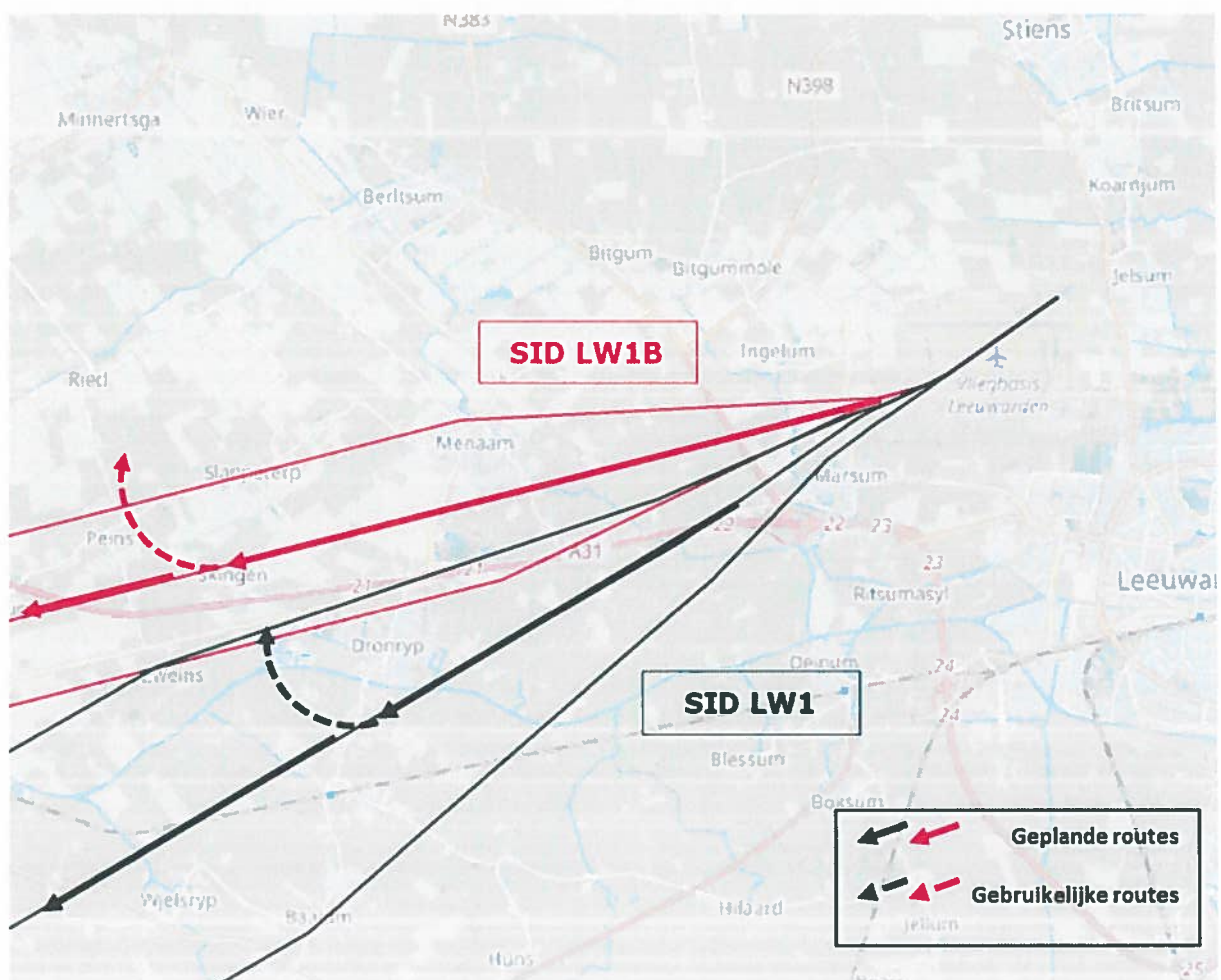

L.M. van Egmond, MMOAS
Commodore-vlieger

Bijlage A **Standard Instrument Departures voor de baan 23 op vliegbasis Leeuwarden**

Onderstaande figuur geeft zowel deze procedure als de reeds bestaande (*SID LW1*) route weer.

Een 'geplande route' pijl is voor het geval de verkeersleiding niet met het vliegtuig kan communiceren. De verkeersleider mag het vliegtuig eerder richting de oefengebieden sturen wanneer er goede communicatie is. In de praktijk gebeurt dit altijd. De dan geldende route is weergegeven met de 'gebruikelijke route' pijlen.

Figuur A: Standard Instrument Departures voor de baan 23.